

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1628. usque ad annum 1634

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1778

VD18 90118871

§. 39. Carentonense Calvinistarum Conciliabulum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67394](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67394)

Sec. XVII. tum, vindicias censuræ clanculariæ,
 A. C. 1631. Scalam Jacobæam, tractatum de vo-
 catione Ministrorum & de cælibatu Pre-
 pistarum præter plura alia. V. Joa-
 nes Klein scripsit dissertationem Histo-
 rico-Theologicam contra eos, qui Lu-
 theraus Ecclesias a Pace publica
 excludunt: evulgavit quoque jubila-
 de confessione Augustæ edita &c. VI.
 Cyriacus Herdesianus edidit cyno-
 ram juris Canonici, iconem animarum,
 & librum de perjurio.

§. XXXIX.

Carentonense Calvinistarum Conciliabulum.

*Act. Eccles.
 des Synod.
 Nat. tom. 2.
 pag. 449.
 Ittig. Sy-
 nod. Car.
 Gall. Ref.
 Vid. supra
 l. 197. §. 27.
 t. 59. p. 91.*

Hoc item anno Calvinistæ in Gallis
 die prima Septembris Carentone
 Synodum Nationalem celebrabant, cui
 Augustus Gallanus Regis nomine præ-
 sens congregatis Præconibus exposuit
 Regem præcipere, ne deinceps contra
 Deputatos, quos Rex Synodis Calvi-
 nianis interesse vellet, reclamarent,
 nec exteros ad Prædicantis ministerium
 assumerent, minus vero Prædicantes
 Galli abs Regis consensu Regno exire-
 rent, & Salbertus Præco Ruppellanus
 qui non modo sine Regis venia, sed de-
 cum Regiæ auctoritatis contemptu ex-
 cessit, ad nullam nec privatam nec pu-
 blicam

Sæc. XVII.
A.C. 1631.

blicam ministerii functionem admitte-
retur, sed in sui exilii loco subsisteret,
Bernardus vero & Bouteroveus fed-
tiosi Prædicantes, eoquod pro libertate
arma contra Regem sumere, ipsisque
Prædicantibus hostes trucidare, lici-
tum esse scripsissent, præter Basnagium
a Synodo excluderentur: Hi tamen ad
Synodi preces demum admittebantur.
Postea Deputati a Rege petebant, ut
Tempa *insligantibus*, ut *ajebant*, *Epi-*
scopto Valentino ejusque complicibus de-
structa iterum erigere, eorumque Præ-
dicantes in omnibus locis, imo & si-
mul in pluribus Ecclesiis, si vocati fue-
rint, prædicare possent. Flagitabant
etiam, ut ob nuperam rebellionem a
publicis functionibus exclusi, vel ad
triremes damnati redintegrarentur, &
Prædicantibus in Bearnia solverentur
salaria. Ad horum preces Rex cer-
tam pecuniarum summam in eorum
Ecclesias distribuendam Ducandaliò
tradi jussit. Postea congregati quos-
dam disciplinæ Ecclesiasticæ articulos
immutarunt, Bearnenses vero Calvi-
nistæ cum Gallicis Ecclesiis in eadem
disciplina uniri, ac Gallicarum Syno-
dorum auctoritati subjici incassum po-
stulabant, eoquod Gallandus nomine
Regis acriter huic petitioni obstitisset.
Præterea hæc Pseudo-Synodus iterum
ite-

Sæc. XVII. iterumque præcepit, ut illi, qui filios
A. C. 1631. suos aut Catholicis Sacerdotibus, vel
 Jesuitis instituendos tradiderunt, eos
 revocari, omni modo satagerent. Cum
 autem in variis urbibus Calvinistæ, u
 in festo Corporis Christi ædium su
 rum parietes aulæis ornarent, tædas
 que accenderent, a Magistratibus just
 essent, & ex Calvinistis nonnulli huic
 præcepto obtemperassent, Synodus in
 hos vehementer excanduit, eoquod
 sui obliti Præpositis suis non sine con
 scientiæ læsione obedierint, honorem
 que Creatori debitum creaturæ detulissent.
 quocirca Synodus, cum ad justum dolo
 rem & amaritudinem ob tantum peccatum
 veræ pietati tantopere contrarium con
 ptam verba ei desint, hosce per Dei vire
 tis timorem, per suæ gloriæ Zelum, per
 viscera misericordiæ dilectissimi Filii Dei.
 & per singularem salutis suæ sollicitudinem
 hortabatur, ut innovato Zelo constan
 tiam, suorumque Patrum fidem imita
 rentur, suamque perseverantiam in be
 no, suæque pœnitentiæ sinceritatem
 ac puritatem, suumque amorem erga
 Dei cultum testatum redderent. Postea
 sancta virtute Consistoriis, ut ejusmodi
 delinquentes corripiant, & Synodis
 ut omnibus Ecclesiæ censuris reos ce
 stigent, & conniventes Parochos non
 modo suspendant, sed cunctis officiis
 præ

privent, injunxit. Vix unquam ma-
gis insulsus, fanaticusque Enthusias-
mus fuit auditus. Præterea, quam-
vis Calvinistæ Catholicos exhibent,
quod Papa vel Episcopi suis fidelibus
jejunii dies præcepto imponant, Sy-
nodus tamen ad *impetrandas Dei gratias*
solemne per universas Gallicæ Calvinia-
næ Ecclesias jejunium ad diem primam
Januarii omnibus *injunxit*.

Porro magnam non modo Catho-
licorum sed & Lutheranorum averfio-
nem in se concitarunt Carentoniani
Præcones, dum unionem cum Luthe-
ranis inire aggrediebantur; quamvis
enim ante triginta annos in sua Mont-
pessulana Pseudo-Synodo severissimis
censuris perstringi decreverint illos,
qui ejusmodi unionem (*) attentarent,
eoquod hæc potius desiderari, quam spe-
rari posset, cum nulla sit Templi Dei
communio cum idolis, indeque duce Reli-
giones confunderentur, ac ejusmodi homi-
nes sub hoc obtentu animas nimium cre-
dulas decipere, easque ab Evangelii Pro-
fessione, fideque avertere molirentur; quam-
vis etiam Carentoniani hunc Montpessu-
lanum Canonem in hac ipsa sua Sy-
nodo

Ll 3

nodo

(*) Hanc Cardinalis Richelius P. Josephi
Capuccini opera usus promovere satagebat,
& ex Hugonotis Saniores exoptabant.

Heidegg.
Dist. select.
t. 3. p. 477.

Sæc. XVII. A. C. 1631. nodo observari præceperint, nihilomi-
 nus, postquam Burgundiæ Prædicantes
 sciscitabantur, an Lutheranos ad ma-
 trimonia in eorum Ecclesiis contrahen-
 da, infantesque Baptizandos admi-
 ttere liceat, etsi^o opiniones Calvinianæ
 Ecclesiæ contrarias non abjuraverint,
 non modo id, sed etiam eos ad Cal-
 vinianam cœnam admittere licitum
 esse declararunt, edito hoc decreto:
*Quandoquidem Augustanæ Confessionis Ec-
 clesiæ cum ceteris reformatis in omnibus
 veræ Religionis principiis & articulis
 fundamentalibus conveniunt, cultumque exer-
 cent purum ab omni idololatriæ & super-
 stitionis labe, si qui sint istius professio-
 nis homines, qui cum charitatis & veri-
 tatis spiritu sacros Ecclesiarum nostrarum
 cœtus frequentent, earumque commu-
 nionem expetant, iis sine omni abjuratio-
 ne prævia liberum esto ad S. Christi mensam
 nobiscum accedere, matrimonia cum
 nostræ confessionis sœminis contrahere, &
 infantes Baptismo tingendos offerre & sus-
 cipere, dummodo nostris Ecclesiis in hoc
 ultimo casu sancte spondeant, se infantes
 quos de S. Lavacro suscipiunt, neque di-
 recte unquam, neque indirecte adversus
 eam, quam nostræ Ecclesiæ credunt, ac
 profitentur doctrinam sollicitaturos, sed
 ea duntaxat fidei capita edocduros, de quibus
 inter nostras ipsorumque Ecclesias con-*

venit. Hoc decretum acriter impugna- Sæc. XVII.
 bant Galli Catholici, Carentonianis ex- A. C. 1631.
 probrantes temeritatem, qua contra
 publicas Regni leges Lutheranos in Fran-
 ciam revocare ausi essent. Hanc in
 rem calamum suum exercuere Nicolaus
 Denets Episcopus Aurelianensis, Ada-
 mus Adolphus Volusius, pluresque alii,
 qui Calvinistis exprobrant, quod hoc
 decreto suum erga Romanam Eccle-
 siam odium testati sint, cum sub ido-
 latriæ obtentu ob realem Christi præ-
 sentiam, ejusque adorationem ab ea
 secesserint, nunc vero Lutheranorum
 communionem quærant, qui tamen
 consubstantiationis doctrinam profiten-
 tur, ex qua Calvinus ipsemet Sacra-
 menti adorationem necessario sequi af-
 feruit, eamque inter primas secessio-
 nis suæ a Romana Ecclesia causas re-
 posuit. Non desunt quidem ex Luthe-
 ranis, qui hoc Carentonianum decre-
 tum tanquam Evangelicæ lenitatis, cha-
 ritatis & prudentiæ miraculum Spiritus
 Sancti ductu patratum insulse effe-
 rant: E contrario autem ex ipsis quam-
 plurimi hoc ipsum decretum tanquam
 Calvinianæ, seu, ut ait Braunius *Cai-*
nianæ fraternitatis fraudisque monu-
 mentum condemnant, eo quod suam de
 cæna doctrinam a Lutheranis appro-
 bari petant, Calvinistas vero a Luthe-
 rano-

Sæc. XVII. ranorum cæna excludant, nisi prius
 A. C. 1631. Lutherum abjurent. Exprobrabant
 alii Carentonianis, quod de pace Lu-
 theranis offerenda egerint, quin prius
 intestina, quibus ipsi circa quosdam
 dei articulos de justificatione &c. labo-
 rant, dissidia componere studuerint.
 Vociferabantur alii, quod Calvinista
 in Galliis hoc suo decreto Lutheranæ
 fidei puritatem depravare conati fue-
 rint, præfagiente ipso Melanchtone in
 epistola ad Ægidium Cæsareum, *quod*
si Lutherani cum Zwinglianis conjungero-
tur, maxima confusio dogmatum & Reli-
gionis secutura sit, præcipue cum Care-
toniani non ea, quæ Christi, sed qua-
sua sunt, quæsierint, aucupantes gra-
tiam Gustavi Adolphi Sueciæ Regis,
quem secta Lutherana, in Germa-
nia victorem Regique Galliarum foede-
re junctum Calvinistis sectæ suæ liber-
tatem in Imperio procuraturum spera-
bant. Porro ceteris omnibus longe va-
lidius hoc decretum impugnabat Tho-
mas Ittigius, demonstrans, falsum esse
quod Lutherani in omnibus imo neque-
dem in præcipuis veræ Religionis prin-
cipiis & articulis fundamentalibus cum
Calvinistis consentiant, item ex Calvi-
nistarum mente falsum esse, quod Lu-
theranorum cultus ab omni idololatriæ
& superstitionis labe immunis sit, cum

Lutheranas Ecclesias ob adorationem Sæc. XVII.
Christi, usum imaginum, virtutem Ba- A. C. 1631.
ptismi, præsentiam Christi in Eucha-
ristia &c. idololatriæ & superstitionis in-
simulent. Pariter ostendit Ittigius,
quod Calvinistæ non integrum Eucha-
ristiæ Sacramentum administrent, eo-
quod Corpus & Sanguinem Christi ab
ea auferant, cum ergo Sacramenta
sint notæ fidei veræ & doctrinæ, Lu-
therani illæsa conscientia & sine scan-
dalo cum Calvinistis commercia quoad
fidem habere non possent.

Verum ad hujus Synodi recensio-
nem reliquam, unde discessum est, sty-
lus revertatur. Postquam igitur Ca-
rentoniani varia circa suos Prædican-
tes, eorumque stipendia statuerant,
summopere commendabant Aubulii li-
brum, cui titulus *Bellarminus reforma-
tus*, necnon Cottierum ob suum tracta-
tum *de fide primorum trium sæculorum*,
tandem in Prædicantium suorum mo-
res inquisierunt, atque ex illis Josephum
Auburium ob plures falsitates, perju-
ria & scandala, Antonium de Monte
ex Ord. S. Augustini profugum ob di-
versa crimina tanquam stupidum, fa-
naticum & parum sociabilem, Joannem
Durantum ob plura scelera & adulte-
rium, & Tuffanum ob neglectum mi-
nisterium, & indignas actiones depo-
suerunt.

Sæc. XVII. fuerunt. Andream vero Peloquinum
 A. C. 1632. Pompeium Romervillam antea Monte
 chum, Jacobum Chalierum, Davidem
 Burgadeum & Franciscum Lange-
 tum tanquam Apostatas declararunt.

§. XL.

*Varia Principum studia erga Gal-
 lorum Sueciæ Regem.*

Lotich. rer. Germ. l. 45. cap. 1. Jæger. hist. Eccl. l. 2. c. 1. & seqq. Brachel. Hist. l. 4. Annum hujus sæculi trigesimum
 cundum aggredimur successuum
 rietate inter paucos memorabilium
 plerumque tamen Catholicis funestum
 quippe circumfuso undique pavore
 quem tot cladum fama, rapidaque
 Suecici exercitus fortuna incusserat
 ita obtorpuere Catholicorum Prin-
 cipum animi, ut eorum quidam a Cæ-
 saris obsequio, communisque causæ
 defensione deficerent, alii vero parte
 medias arripere certarent, ac primus
 quidem Palatinus Neoburgicus de
 Sueci Regis invasiones ægre, expulsi
 Cæsareis copiis, concessaque trans-
 libertate redimere poterat: Philippus
 vero Christophorus Trevirensis Elector
 cum impetrata Regis Galliarum protectione
 suas ditiones in tuto fore speraret, in
 vito suo Capitulo arcem Confluentinam
 & Philippopolim, Gallis tradidit
 ipsam quoque Trevirin Archiepiscopatus